

Natuurtoets Seppe Airport

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden

projectnr.217201
definitief
1 juli 2010

Opdrachtgever

Seppe Real Estate B.V.
t.a.v. S. Have
Piet Heinstraat 59
4461 GL Goes

datum vrijgave	beschrijving	goedkeuring	vrijgave
1- 7-2010	Definitief	M. Korthorst	P. F. G. M. Kennes

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Wettelijk kader	3
1.3	Doel	4
1.4	Werkwijze	4
1.5	Leeswijzer	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Huidige gebiedskenmerken	5
2.2	Bureaustudie natuurwaarden	5
2.3	Terreinbezoek	7
2.4	Waargenomen en te verwachten beschermde soorten	10
3	Toetsing effecten planontwikkeling	13
3.1	Beschrijving inrichtingsmaatregelen	13
3.2	Effecten op beschermde soorten	13
3.2.1	<i>Vogels</i>	13
3.2.2	<i>Zoogdieren</i>	14
3.2.3	<i>Amfibieën</i>	15
3.2.4	<i>Vissen</i>	15
3.2.5	<i>Planten</i>	15
3.2.6	<i>Overig beschermde soorten</i>	15
3.3	Effecten op beschermde gebieden	15
4	Conclusies en aanbevelingen	17
4.1	Conclusie	17
4.2	Aanbevelingen	17
4.3	Zorgplicht	17
4.4	Tot slot	18
5	Literatuur	19
Bijlagen		
Bijlage 1	Wettelijk Kader	

projectnr. 217201
1 juli 2010
definitief

Natuurtoets
Seppe Airport

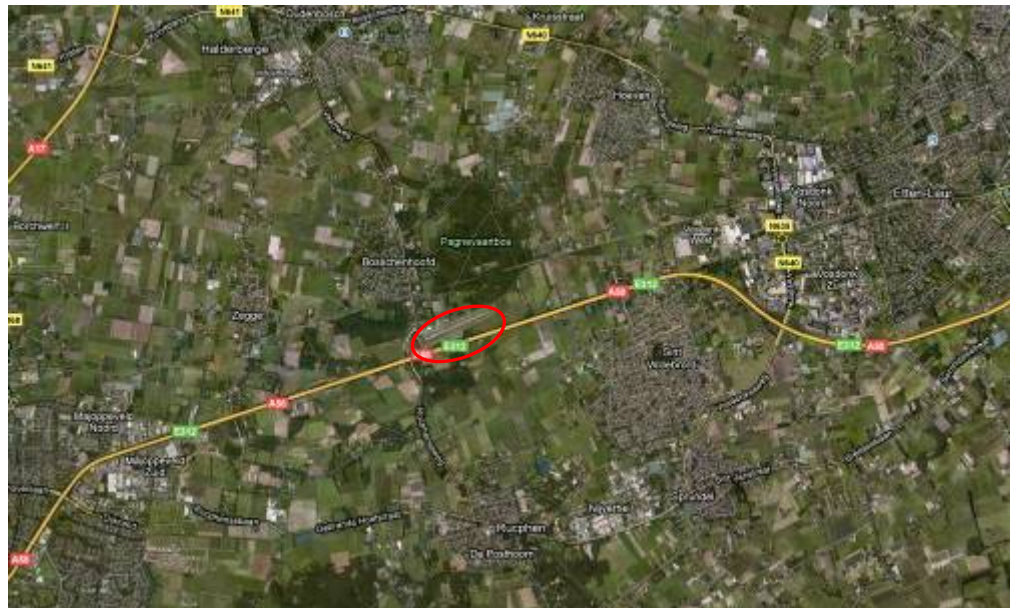
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Seppe Real Estate B.V. is voornemens een bedrijventerrein te ontwikkelen bij Seppe Airport. Het bedrijventerrein betreft een gebied tussen de A58 en de sportvelden ten Noorden van het vliegveld. De ontwikkelingen staan gepland tussen de Oude Bredasepostbaan en de Bredasesebaan.

Aanleg van een bedrijventerrein bij Seppe Airport past niet binnen de vigerende bestemming. Voor een bedrijventerrein wordt daarom een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van het op te stellen bestemmingsplan zijn enkele gebiedsonderzoeken noodzakelijk, waaronder een natuurtoets.

De voorliggende toets geeft inzicht in de voorkomende en de te verwachten beschermde natuurwaarden in het plangebied. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Plangebied (rode cirkel) tussen Bosschenhoofd en Rucphen. (bron: www.maps.google.nl).

1.2 Wettelijk kader

Vanuit de huidige natuurwetgeving is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van de in het plangebied mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden, met als doel dat aan deze waarden zo min mogelijk schade wordt toegebracht. Indien schade aan beschermde soorten niet te voorkomen is, is mogelijk een ontheffing ex. art. 75 van de Flora- en Faunawet noodzakelijk. Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Wel blijft de algemene zorgplicht van kracht (zie bijlage 1 voor Wettelijk Kader).

1.3 Doel

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden in het kader van de aanleg van het bedrijventerrein bij Seppe Airport met de Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.4 Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Flora- en faunawet op te sporen dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep op de (strikt) beschermde soorten in het plangebied?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen:

Stap 1. Bureaustudie

Op basis van literatuuronderzoek en verspreidingsatlassen is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het plangebied voorkomen. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van het natuurloket, RAVON-site en waarneming.nl.

Stap 2. Terreinbezoek

Na het bureauonderzoek zijn een terreinbezoek aan het plangebied en de omgeving gebracht. Hierbij is, op basis van de gegevens van de bureaustudie beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 zijn de effecten op beschermde soorten als gevolg van vernietiging, verstoring of versnippering beschreven. Voor de beschreven negatieve effecten worden verzachtende (mitigerende) maatregelen voorgesteld.

Stap 4. Conclusies en advies met betrekking tot de ontheffingsaanvraag

Op basis van stap 1 tot en met 3 is vastgesteld of er sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet, en of voor deze overtreding een ontheffing ex artikel 75 van deze wet moet worden aangevraagd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de resultaten beschreven van de uitgevoerde natuurtoets. Hier komt de bureaustudie en de verkennende terreinbezoeken aan de orde. Hoofdstuk 3 omvat de effectenbeoordeling en maatregelen om effecten te voorkomen of beperken. In hoofdstuk 4 staan tenslotte de conclusies en aanbevelingen van het voorliggende onderzoek.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidige gebiedskenmerken

Het plangebied heeft verschillende functies. De westkant van het plangebied dient als recreatie gebiedje. Aan de oostkant en te midden van het plangebied zijn agrarische gronden aanwezig in gebruik voor tuinbouw en/of grasland. Tussen de graslanden ligt een geïsoleerd bosje met daarnaast een woning (onbewoond) met tuin. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door Seppe Airport. Het plangebied grenst aan de zuidzijde aan de Bredasebaan.

Figuur 2: Globale ligging plangebied (rode omlijning) (bron: www.maps.google.nl).

2.2 Bureau studie natuurwaarden

Het plangebied ligt binnen de kilometerhokken x:096/y:396 en x:097/y:396. De resultaten van het Natuurloket zijn in tabel 1 samengevat.

Tabel 1: Voorkomende soorten in kilometerhokken x:096/y:396 en x:097/y:396.

Soortgroepen	Volledigheid*	Beschermden soorten, Tabel			HR	Rode Lijst	Actualiteit**
		FF 1	FF 2&3	vogels			
Vaatplanten	slecht-goed					1	1991 - 2007
Zoogdieren	niet						1997 - 2007
Broedvogels	niet						1996 - 2007
Watervogels	niet			17-20			96/97 - 06/07
Reptielen	niet						1992 - 2007
Amfibieën	niet - goed	1	1				1992 - 2007
Vissen	niet						1992 - 2007
Dagvlinders	matig - redelijk						1998 - 2008
Libellen	niet						1993 - 2007

* Hiermee wordt aangegeven of een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. ** Per soortgroep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

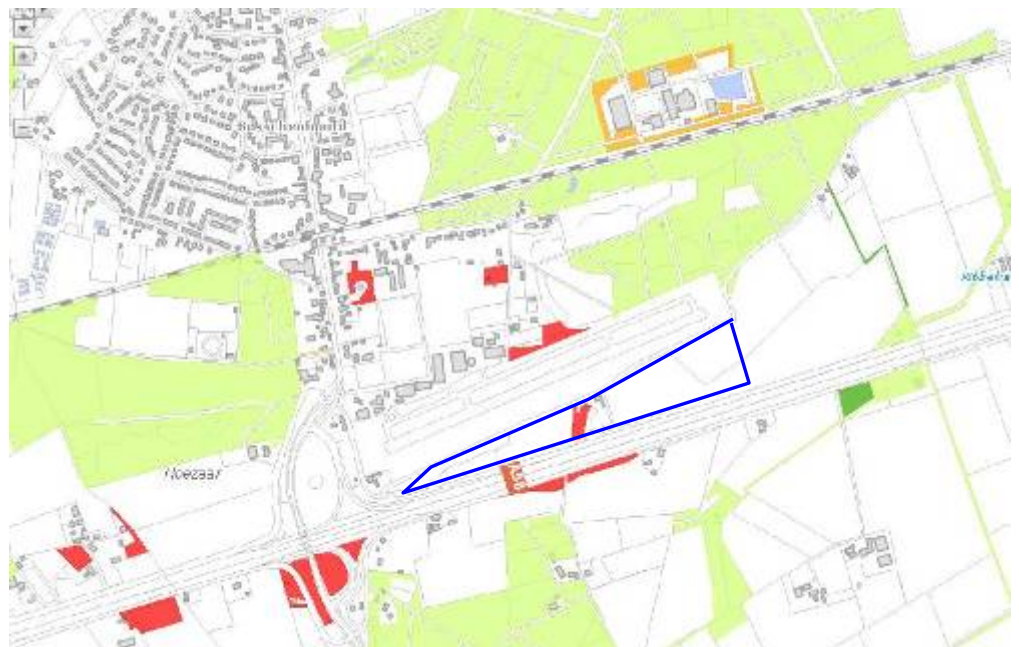
Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat binnen de betreffende kilometerhokken (strikt) beschermde soorten voorkomen. Voor enkele soortgroepen is het plangebied beperkt onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend is daarom literatuuronderzoek verricht.

Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992) en reptielen en amfibieën (www.RAVON.nl en Van Delft & Schuitema, 2005).

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen. De resultaten zijn opgenomen in tabel 2 (zie § 2.4).

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in de omgeving van het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet 1998 en is niet gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op 50 meter ten noordoosten en 100 meter ten zuiden en noordwesten van het plangebied zijn onderdelen van de EHS gelegen. De ligging van de EHS ten opzichte van het plangebied is (in groen) weergegeven in figuur 3.

Figuur 3: De ligging van de EHS gebieden (groen) ten opzichte van het plangebied (blauw kader).

2.3 Terreinbezoek

Het plangebied is op 22 juni 2010 bezocht door een deskundig ecoloog van Oranjewoud. Hierbij is de begrenzing, zoals aangegeven in figuur 2, aangehouden.

Het plangebied betreft voornamelijk graslanden, struweel en bosschage waarbij de volgende biotopen zijn aangetroffen:

- Bebouwing
- Agrarisch gebied, grasland
- Watergang
- Bosschage
- Struweel

Bebouwing

In het plangebied is bebouwing in de vorm van een woning, twee schuurtjes en een glazen kas aangetroffen. Deze bebouwing ligt aan de Oude Bredasepostbaan. De bebouwing kon niet nader worden onderzocht op beschermde soorten aangezien het gebied niet vrij toegankelijk was voor onderzoek.

De woning is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen verblijven met name in oude woningen, in spouwmuren, daklijsten, gaten en betimmeringen. Dergelijke elementen met geschiktheid voor vleermuizen in de te slopen woning zijn op afstand wel waargenomen. Sporen die wijzen op bewoning van vleermuizen (invliegopeningen en mestsporen) konden op afstand echter niet worden waargenomen. De bebouwing vormt mogelijk een geschikte vaste verblijfplaats voor algemene vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis.

Figuur 4: Bebouwing in het plangebied.

De woning vormt een geschikt biotoop voor algemene broedvogels, zoals merel, koolmees en huismus. Daarnaast zijn tijdens het terreinbezoek ekster en houtduif rondom de bebouwing aangetroffen.

De bebouwing is geschikt voor algemeen voorkomende muizen en spitsmuizen zoals huismuis en huisspitsmuis.

De bebouwing zal worden gesloopt voor de aanleg van het bedrijventerrein.

Agrarisch gebied, Grasland

Aanwezig grasland bestaat uit een structuur- en soortenarme raaigrasvegetatie, dat door de voedselrijkdom en het intensief agrarisch gebruik floristisch weinig interessant is. Langs de randen van de graslanden is een ruigtestrook aanwezig met hoogopgaande (algemene) grassen zoals gewoon struisgras en kruidachtige, waaronder ridderzuring, rode klaver, gewone paardebloem, grote brandnetel, fluitenkruid en boterbloem.

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden op basis van het aangetroffen biotoop ook niet verwacht.

Figuur 5: Graslandpercelen.

Voor algemeen voorkomende muizen en spitsmuizen (o.a. veldmuis, huisspitsmuis, bosspitsmuis en rosse woelmuis) zijn de graslandpercelen en ruigtestroken een geschikt biotoop. Marterachtigen zoals wezel en hermelijn gebruiken de graslandpercelen als foerageergebied. Daarnaast komen soorten als egel, mol, haas, konijn en ree in het gebied voor. De graspercelen zijn geschikt als broedbiotoop voor weide- en akkervogels. Verder zijn algemene broedvogels als zwarte kraai, scholekster, houtduif, merel, ekster, pimpelmees, koolmees en huismus waargenomen.

De graslandpercelen zullen worden vergraven voor de aanleg van het bedrijventerrein.

Watergangen

In en langs het plangebied is een watergang gelegen. De watergang is tijdens het terreinbezoek echter droog aangetroffen. Het gaat om een vrij smalle watergang met zowel een vlakke als steile oever. De oevervegetatie in en langs de smalle watergang is door de voedselrijkdom vrij ruig met algemene soorten. Aangetroffen soorten zijn onder andere: gele lis, varen, rode klaver, boterbloem, ridderzuring, grote brandnetel, gewone braam, fluitenkruid en opslag van eik aangetroffen. Langs de oevers zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

Tijdens het terreinbezoek was de watergang niet watervoerend. Hieruit kan worden opgemaakt dat de watergang tenminste een deel van het jaar droogvalt, er zijn dan ook geen vissen of amfibieën aangetroffen. De watergang is wel geschikt als landbiotoop voor algemene amfibieën, zoals bruine kikker en gewone pad. Deze soorten overwinteren in holletjes in de bodem, onder bladafval, takkenhopen of stenen.

De watergang wordt niet gedempt maar verbreed en verdiept.

Figuur 6: Droogstaande watergang aan de zuidzijde van het plangebied .

Bosschage en laanbeplanting

Te midden van het plangebied is een kleine bosschage en aan de zuidzijde en noordzijde laanbeplanting gelegen.

De bosschage wordt gekenmerkt door hoogopgaande bomen en een dichte struiklaag daaronder. Aangetroffen soorten zijn o.a. gewone es, els, berk, lijsterbes, hazelaar en esdoorn. De bosschage is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemene (broed)vogels, jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De bosschage is tevens geschikt als foerageergebied voor egel, bunzing, wezel, hermelijn en algemene muizen en spitsmuizen. De bosschage is gezien het kleine oppervlak weinig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

De laanbeplanting is aanwezig langs de Oude Bredasepostbaan en Bredasebaan. De laanbeplanting aan de Bredasebaan bestaat uit aaneengesloten rij van eiken aan weerszijde van de weg. De laanbeplanting aan de Bredasebaan (zuidzijde plangebied) is vooral van belang voor vleermuizen en functioneert naar verwachting als foerageerplek en vliegroute naar andere delen van het leefgebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig, aangezien geen bomen met gaten/holen zijn aangetroffen. De laanbeplanting aan de Oude Bredasepostbaan zijn rijen bomen die doorbroken worden en aan één zijde van de onverharde weg staan. Aangetroffen soorten zijn o.a. eik, gewone es, els, esdoorn, linde, prunus, valse acacia, linde, prunus, valse acacia en lijsterbes.

De bosschage en laanbeplanting aan de noordzijde van het plangebied zullen worden verwijderd. De aaneengesloten rij eiken aan de zuidzijde van het plangebied blijft ongemoeid.

Struweel

Aan de rand van de zuidzijde van het perceel, grenzend aan de watergang staat een eiken struweel. De onderlaag is begroeid met ruigtesoorten als brandnetel, fluitenkruid, akkerdistel en opslag van eik.

Het struweel biedt een geschikt biotoop voor algemene struweelvogels. De vogelsoorten komen hier tot broeden of gebruiken het biotoop als foerageergebied. Het gaat hier om kleine zangers als merel, vink en heggenmus, maar ook grotere vogels als ekster, houtduif en Turkse tortel. Het struweel biedt tevens een geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren in de ondergroei, zoals muizen en spitsmuizen, egel, wezel, hermelijn, bunzing en konijn.

In het plangebied worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht. Het plangebied fungeert mogelijk als foerageergebied voor vleermuizen (zoals de kleine dwergvleermuis) die in het plangebied kunnen voorkomen.

Het struweel is ook geschikt als landbiotoop voor verschillende algemene amfibieën, zoals bruine kikker en gewone pad.

In het plangebied staan solitaire bomen. Soorten als linde, meidoorn, eik, els en hazelaar zijn aangetroffen.

Het struweel en de solitaire bomen zullen bij de aanleg van het bedrijventerrein worden gerooid.

Figuur 7: Solitaire bomen met daarachter liggend het struweel aan de zuidzijde van het plangebied.

2.4 Waargenomen en te verwachten beschermde soorten

Op basis van de gegevens van de bureaustudie en de tijdens het terreinbezoek vastgelegde biotopen en soorten is een inschatting gemaakt van de beschermde soorten die in het plangebied te verwachten of daadwerkelijk zijn waargenomen tijdens het terreinbezoek. Deze soorten en het beschermingsregime zijn opgenomen in tabel 2.

Tabel 2: Beschermde soorten in het plangebied (bron: literatuur + terreinbezoek).

Soort		Beschermingsstatus		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Habitatrichtlijn bijlage II/IV;	Rode lijst (nov. 2004)
Zoogdieren				
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	X1	-	-
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X1	-	-
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	X1	-	-
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	X1	-	-
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	X1	-	-
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	X1	-	-
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	X1	-	-
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>	X1	-	-
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	X1	-	-
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	X1	-	-
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	X1	-	-

Soort		Beschermingsstatus		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Habitatrichtlijn bijlage II/IV;	Rode lijst (nov. 2004)
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	X1	-	-
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	X1	-	-
Mol	<i>Talpa europea</i>	X1	-	-
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	X1	-	-
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	X 3	Bijlage 4, HR	-
Amfibieën				
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	X1	-	-
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	X1	-	-

Verklaring afkortingen in kolommen:

X = soort is beschermd krachtens de Flora- en faunawet
beschermingsregime AMvB art.75

1 = soort tabel 1

2 = soort tabel 2

3 = soort tabel 3

HR = Habitatrichtlijn

KW = Kwetsbaar

BE = Bedreigd

VZ = Vrij zeldzaam

Uit de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied beschermde soorten voor kunnen komen (zie tabel 2). Het gaat hier om soorten die algemeen voorkomen in Nederland en enkele strikt beschermde soorten.

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingbesluit bij artikel 75 Flora- en faunawet van kracht. Voor de algemene soorten van Tabel 1, te weten: veldmuis, bosmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, tweekleurige bosspitsmuis, rosse woelmuis, egel, vos, hermelijn, wezel, bunzing, konijn, mol, ree, bruine kikker en gewone pad geldt sindsdien een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, mits de zorgplicht in acht wordt genomen

Voor strikt beschermde soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn en Bijlage 1 AMvB art.75 Flora- en faunawet - Tabel 3: gewone dwergvleermuis geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Voor dit soort is een ontheffing nodig indien verbodsbepalingen worden overtreden. Voor het bovengenoemde soort uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verleend indien deze wordt aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e).

Indien de werkzaamheden effect hebben op het bovengenoemde soort uit Tabel 3 is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag voor dit soort wordt getoetst aan vier criteria (zwarte toets):

- 1) In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- 2) Is er een wettelijk belang?
- 3) Is er andere bevredigende oplossing/alternatief?
- 4) Komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding?

De criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle vier moet voldaan zijn).

Voor het verontrusten en verlies van leefgebied van strikt beschermde soorten kan een aanvullend compensatieplan noodzakelijk zijn, waarin in detail mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgewerkt.

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden.

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Hiervoor is geen standaardperiode, het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keer elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Indien de werkzaamheden effect hebben op deze soorten is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Veiligheid van het luchtverkeer (c);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Voor deze soorten* is geen ontheffing nodig, indien werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden of maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat deze soorten zich vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mag van deze soorten het nest worden verplaatst of verwijderd.

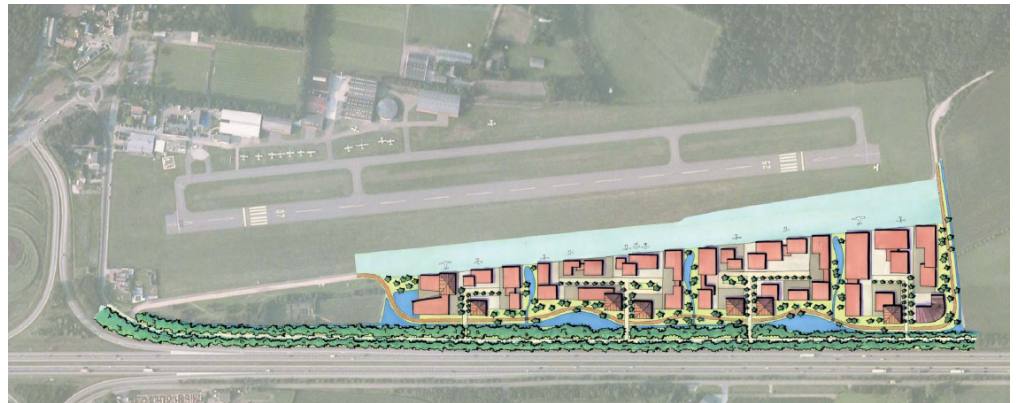
* Een deel van deze soorten zijn ondergebracht in categorie 5 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Hoewel het onderbrengen van deze soorten op deze lijst anders doet vermoeden is de vaste rust- en verblijfplaats van deze vogels niet jaarrond beschermd. Dit betreffen namelijk vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor gebroed hebben of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

3 Toetsing effecten planontwikkeling

3.1 Beschrijving inrichtingsmaatregelen

Het bedrijventerrein is voorzien ten noorden van de Bredasebaan en ten zuidoosten van Seppe Airport tussen de kernen van Bosschenhoofd en Rucphen.

Bij de toekomstige inrichting (zie figuur 8) van het plangebied verdwijnen aanwezige biotopen en natuurwaarden in de vorm van grasland, struweel en bosschage.

Figuur 8: Schets nieuwe situatie bedrijventerrein in het plangebied bij Seppe Airport.

3.2 Effecten op beschermde soorten

Uit de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied beschermde algemene soorten en een strikt beschermde soort zijn te verwachten. Per aanwezige beschermde soortgroep worden hieronder de mogelijke consequenties en mitigerende maatregelen aangegeven.

3.2.1 Vogels

Aanwezige bosschage en struwelen zijn een geschikte broedplaatslocatie voor algemene broedvogels. Als gevolg van de geplande ingreep verdwijnen deze in geheel.

In het algemeen kan worden gesteld dat ingrepen in het plangebied tijdens het broedseizoen (globaal 15 maart – eind juli) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen in de bomen en struiken en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien wordt daarom ook geen ontheffing verleend indien (broed)vogels worden verstoord.

De effecten op (broed)vogels in het plangebied en de directe omgeving zullen beperkt zijn. Effecten zijn er alleen als de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen. Buiten het broedseizoen treedt wel enige verstoring op, dit resulteert alleen in het opvliegen van betreffende vogels. Indien de werkzaamheden in de periode september - maart aanvangen is sprake van een permanente verstoring, voordat vogels tot broeden komen. Door deze verstoring zullen broedvogels het plangebied mijden als broedplaatsen.

Conform de zorgplicht (zie § 4.3) is het van belang om voor het broedseizoen, op de betreffende locaties, vegetatie te verwijderen. Hierdoor zijn er geen effecten op (broed)vogels tijdens het broedseizoen.

De gunstige staat van instandhouding van de in het plangebied voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet worden aangetast wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen.

3.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

In het plangebied worden vleermuizen verwacht en maken mogelijk gebruik van de woning, laanbeplanting en struweel. Wanneer sprake is van het verstoren en aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageerplaatsen (in dit geval de woning en het struweel) zijn maatregelen noodzakelijk.

Indien deze onderdelen verloren gaan als gevolg van de aanleg van het bedrijventerrein is sprake van het aantasten van foerageergebied en enkele vliegroutes. Mitigerende en compenserende maatregelen zijn noodzakelijk om de ecologische functionaliteit van het leefgebied te behouden. Daarnaast is een ontheffing van ex art. 75 van de Flora- en Faunawet voor de start van de werkzaamheden noodzakelijk.

Aangezien de bebouwing niet nader kon worden onderzocht op vleermuizen door een niet toegankelijk (met hekken afgesloten) terrein dient nogmaals een terreinbezoek plaats te vinden in en rondom de woning naar de aanwezigheid van vleermuizen. Indien vleermuizen tijdens het extra terreinbezoek worden vastgesteld, dan is een aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk.

De gunstige staat van instandhouding van de grondgebonden zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Éénmalig terreinbezoek betreffende de woning naar de aanwezigheid van vleermuizen is noodzakelijk. Indien vleermuizen tijdens eenmalig terreinbezoek worden vastgesteld is aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk.

Overige soorten

De werkzaamheden kunnen met name schade veroorzaken aan algemene muizen en spitsmuizen. Deze schade is maar moeilijk te voorkomen, omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. Ze leven echter geen van allen in kolonies. Door deze solitaire levenswijze, het betrekkelijk kleine oppervlak aan biotoop en de hoge reproductiesnelheid zal de schade zeer beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Effecten op kleine zoogdieren zoals muizen kunnen worden beperkt door gefaseerd te werk te gaan. Dit houdt in dat eerst de vegetatie wordt gekapt, gemaaid of verwijderd, alvorens in een later stadium met afgraven/verwijderen toplaag te beginnen. Het hierdoor eerst minder geschikt gemaakte leefgebied kan dan tijdig door de aanwezige zoogdieren worden verlaten. Ten aanzien van deze soorten geldt dat ze niet tijdens de winterslaap mogen worden verstoord door het verwijderen van vegetatie. Dat betekent dat de aanwezige vegetatie in de periode van eind september tot half november zou moeten worden verwijderd.

Grotere zoogdieren, als de ree, hermelijn, wezel, bunzing, konijn, haas en egel hebben grote leefgebieden en zullen tijdens de werkzaamheden het plangebied mijden. In de omgeving is voldoende geschikt leef- en rustgebied aanwezig voor deze soorten. Ook aanwezige mollen zullen het plangebied mijden na aanvang van de werkzaamheden. Effecten op populatieniveau van deze soorten worden niet verwacht.

Om het onbedoeld doden van egels te voorkomen is het raadzaam om voor verwijderen van vegetatie het plangebied te controleren op eventueel aanwezige egels. Indien egels worden aangetroffen, kunnen ze worden verplaatst naar geschikt biotoop in de omgeving.

De gunstige staat van instandhouding van de grondgebonden zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.2.3 *Amfibieën*

Bij uitvoering van de werkzaamheden aan het struweel in het najaar- of winterperiode zullen overwinteringplaatsen van amfibieën worden verstoord en vernietigd. Dit geldt met name voor soorten die op land overwinteren, namelijk de gewone pad en bruine kikker. Zij overwinteren in holletjes in de bodem, onder bladafval, takkenhopen of stenen. In het plangebied zal alleen incidenteel een bruine kikker of gewone pad worden aangetroffen. De ingreep heeft geen effecten op populatieniveau.

De gunstige staat van instandhouding van amfibieën zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

3.2.4 *Vissen*

Er zijn geen effecten uitgesloten op beschermde vissen, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek door een droogstaande watergang en op basis van de aangetroffen biotopen ook niet worden verwacht in het plangebied.

3.2.5 *Planten*

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde planten, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn.

3.2.6 *Overig beschermde soorten*

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het plangebied, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet of nauwelijks geschikt zijn.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Het plangebied ligt op 50 meter ten noordoosten en 100 meter ten zuiden en ten noordwesten afstand van onderdelen van de EHS (klein bosgebieden) welke uitmaakt van de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur van Noord-Brabant.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De begrenzing en planologische bescherming is vastgelegd in streekplannen en gemeentelijke

bestemmingsplannen. De EHS wordt beschermd volgens het 'nee, tenzij'- beginsel. Dit houdt in dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Omdat het plangebied geen deel uitmaakt van de EHS is het beschermingsregime van de EHS dus niet van toepassing op het plangebied. Eventuele indirecte gevolgen (= externe werking) van de geplande ingreep mogen echter geen significante aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS tot gevolg hebben.

De watergang wordt op een aantal plaatsen verbreed en verdiept, waardoor meer ruimte ontstaat en de watergang weer een watervoerende functie krijgt. De watergang en oevers staan na de ingreep weer in verbinding met het bosgebied ten noordoosten van het plangebied, waardoor een ecologische verbinding ontstaat, waarlangs soorten zich kunnen verplaatsen.

Door de aanleg van het bedrijventerrein kan sprake zijn van een tijdelijke toename van geluid in de directe omgeving. In de huidige situatie betreft het plangebied grasland en bosschage. In de directe omgeving van de EHS zijn verschillende (snel)wegen, bebouwing en Seppe Airport gelegen. Door het gebruik hiervan is in de huidige situatie reeds sprake van een verstoring door geluid, licht en menselijke activiteiten. Een tijdelijke toename van verstoring door geluid afkomstig van de bouw, zal daardoor niet tot negatieve effecten op de EHS leiden.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusie

Het resultaat van de natuurtoets is dat zich in het plangebied mogelijk een strikt beschermde soort bevindt. Vanuit de Flora- en faunawet zijn er om die reden belemmeringen voor de aanleg van het bedrijventerrein. In het kader van het opstellen van een bestemmingsplan zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de aanleg van het bedrijventerrein.

Door het niet vrij toegankelijk zijn van het gehele plangebied is een enkel beschermde soort niet goed onderzocht. Derhalve is een extra terreinbezoek naar het gebruik van bebouwing als vaste verblijfplaats voor de te verwachte gewone dwergvleermuis noodzakelijk. Indien dit soort wordt aangetroffen zal aanvullend onderzoek naar de gewone dwergvleermuis in het plangebied noodzakelijk zijn. Het extra terreinbezoek naar het gebruik van vleermuizen bij en/of in de woning vindt plaats in de vliegperiode (april t/m augustus).

Algemene soorten

De uitvoering van de werkzaamheden kan leiden tot overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten). Door een zorgvuldige werkwijze in combinatie met de beste perioden van uitvoering, kan schade worden voorkomen.

Sinds de inwerkingtreding van het Vrijstellingsbesluit geldt voor de groep van algemene soorten een vrijstelling van de ontheffingsplicht. De aangetroffen en verwachte soorten in het plangebied die effecten ondervinden van de voorgenomen ingreep vallen onder deze groep van algemene soorten. Er hoeft dan ook geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor uitvoering van de werkzaamheden.

4.2 Aanbevelingen

Gewone dwergvleermuis

Een extra terreinbezoek naar vleermuizen bij en/of in de woning is nodig om de functie van de bebouwing als mogelijk vaste verblijfplaats voor vleermuizen te bepalen.

4.3 Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien voorbereidende werkzaamheden, bijvoorbeeld bouwrijp maken, in die periode worden uitgevoerd, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Werken in kwetsbare periode

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen worden verwijderd, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen.

4.4 Tot slot

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek.

Een dergelijk onderzoek kan niet geheel uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, (strikt) beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het gebruik en de kennis van aanwezige natuurwaarden in het plangebied worden de risico's op verstoring van beschermde soorten als minimaal ingeschat. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van deze rapportage kunt u contact opnemen met onze ecologisch adviseurs Eveliene Dinger (06-30048442) en/of Michel Braad (06-20606920) van ons bureau.

5 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3e herziene druk.

Delft, J.J.C.W. van & W. Schuitema, 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

Internet:

www.natuurloket.nl

www.ravon.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdierenatlas.nl

projectnr. 217201
1 juli 2010
definitief

Natuurtoets
Seppe Airport

projectnr. 217201
1 juli 2010
definitief

Natuurtoets
Seppe Airport

Bijlagen

projectnr. 217201
1 juli 2010
definitief

Natuurtoets
Seppe Airport

Bijlage 1: Wettelijk Kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijn-gebied (voorheen Speciale Beschermings-Zones (SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit de kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2 van het voorgaande rapport).

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal soorten planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan genoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of om een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten **overal** in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ in werking getreden. Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af het de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB:
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat. Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos; , algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje en Gewone dotterbloem.
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB:
Voor soorten van tabel 2 van de AMvB is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'(lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

1. Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen.

- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in Bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB.

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan vier criteria wordt getoetst (zwarte toets): de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt niet aangetast, er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

Voor Bijlage 1 soorten uit Tabel 3 kan ontheffing worden aangevraagd op grond van alle belangen genoemd in het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1- soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep:

1. Bescherming van flora en fauna (b);
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);
4. Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimte inrichting of ontwikkeling (j)

Voor Bijlage IV-soorten van de Habitatrichtlijn uit Tabel 3 geldt voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing wordt verleend op grond van een belang uit de Habitatrichtlijn:

1. Bescherming flora en fauna (b)
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);

- Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Hiervoor is geen standaardperiode, het gaat erom of er een broedgeval is.

Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keer elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009).

Indien de werkzaamheden effect hebben op deze soorten is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);

- Veiligheid van het luchtverkeer (c);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Voor deze soorten* is geen ontheffing nodig, indien werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden of maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats gaan vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mag van deze soorten het nest worden verplaatst of verwijderd.

* Een deel van deze soorten zijn ondergebracht in categorie 5 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Hoewel het onderbrengen van deze soorten op deze lijst anders doet vermoeden is de vaste rust- en verblijfplaats van deze vogels niet jaarrond beschermd. Dit betreffen namelijk vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor gebroed hebben of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.